

ECONOMIC SECURITY OF THE STATE AND ECONOMIC ENTITIES

УДК 351:004:323.1(477)
JEL H11, H83, O38, R58

DOI: 10.26906/EiR.2026.1 (100).4396

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ГРОМАДАМИ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Динчев Сергій Сергійович*, аспірант,
Запорізький національний університет

*ORCID 0009-0009-9345-9796

Дата надходження статті: 13.02.2026

Дата прийняття статті: 06.03.2026

Дата публікації статті: 27.03.2026

Вступ. Повномасштабна агресія Російської Федерації проти України призвела до тимчасової окупації значної частини територій держави, що створило складні гуманітарні, соціальні та управлінські виклики для системи публічного управління. Одним із ключових питань у цих умовах є збереження зв'язків між державою та громадянами, які залишаються проживати на тимчасово окупованих територіях. Втрата регулярної комунікації між органами державної влади та населенням таких територій призводить до інформаційної ізоляції, поширення дезінформації, а також зростання соціальної та психологічної дистанції між громадянами та державою.

Особливої актуальності набуває проблема створення безпечних каналів цифрової комунікації, які б дозволяли громадянам отримувати достовірну інформацію щодо діяльності державних інституцій, адміністративних процедур, соціальних гарантій, стану правового регулювання майнових відносин, а також підтримувати зв'язок з громадами походження. Водночас організація такої взаємодії повинна враховувати ризики переслідування громадян з боку окупаційних адміністрацій та спеціальних служб держави-агресора, що потребує особливо обережного та гуманітарно орієнтованого підходу до формування відповідних інформаційних інструментів.

У сучасних умовах цифрові технології стають важливим інструментом підтримки комунікації між державою та громадянами, навіть за відсутності фізичного контролю над територіями. Цифрові платформи, електронні сервіси, спеціалізовані інформаційні ресурси та онлайн-спільноти можуть виконувати функцію гуманітарних каналів взаємодії, спрямованих на підтримку соціальних зв'язків, поширення перевіреної інформації та формування передумов для подальшої реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Разом з тим інституційні аспекти організації такої взаємодії залишаються недостатньо розробленими як у науковій літературі, так і у практиці публічного управління. Потребує подальшого дослідження питання формування ефективної системи цифрової комунікації між органами державної влади, внутрішньо переміщеними особами та громадянами, які продовжують проживати на окупованих територіях. Важливим завданням є визначення інституційних механізмів, які б забезпечували гуманітарний характер такої взаємодії, зберігаючи при цьому безпеку громадян.

У цьому контексті особливого значення набуває розроблення концептуальних підходів до формування системи цифрової взаємодії з громадами тимчасово окупованих територій, що має поєднувати технологічні рішення, нормативно-правове забезпечення та інституційні механізми реалізації державної політики реінтеграції.

© Динчев С. С., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Проблематика цифрової взаємодії держави з громадянами, які проживають на тимчасово окупованих територіях, перебуває на перетині кількох наукових напрямів: публічного управління, цифрового врядування, інформаційної безпеки, соціальної згуртованості та політики реінтеграції територій. У сучасній літературі ці питання розглядаються як у контексті цифрової трансформації держави, так і в межах досліджень механізмів комунікації між державними інституціями та громадянами в умовах війни та кризи.

Серед зарубіжних дослідників важливий внесок у розвиток концепції цифрового врядування зробили Д. Осборн і Т. Геблер, а також П. Данлеві, Х. Маргеттс, С. Бастоу та Дж. Тінклер, які розглядали цифрове урядування як новий етап розвитку публічного управління, заснований на використанні інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення ефективності взаємодії держави й суспільства. Важливим теоретичним напрямом є також дослідження соціальної згуртованості та довіри до державних інституцій. Праці Р. Патнема, Ф. Фукуями та Дж. П. Ледераха доводять, що ефективна комунікація між державою і громадянами є однією з ключових передумов формування соціального капіталу, горизонтальної солідарності та підтримки легітимності публічної влади.

У сучасних емпіричних дослідженнях ці положення підтверджуються матеріалами міжнародних організацій. Зокрема, у звіті UNDP Social Cohesion in Ukraine: Key Trends based on reSCORE 2024 соціальна згуртованість аналізується через показники довіри, співпраці, соціальної близькості та відчуття безпеки, що дозволяє розглядати комунікацію держави з громадянами як важливий чинник підтримання соціальної єдності в умовах війни.

Окремий напрям досліджень пов'язаний із роллю цифрових технологій у забезпеченні стійкості публічного управління під час криз. У матеріалах ОЕСД цифрове урядування розглядається не лише як технічний інструмент модернізації послуг, а як стратегічний механізм підвищення відкритості, довіри, прозорості та наближення держави до громадян. У цьому контексті особливий інтерес становить український досвід розвитку цифрових сервісів, зокрема порталу «Дія», який забезпечує дистанційний доступ до державних послуг і підтримує взаємодію громадян з інституціями навіть в умовах воєнних обмежень.

У вітчизняному науковому дискурсі питання цифрової трансформації держави та інституційної стійкості розкриваються у працях В. Куйбіди, О. Петроє, О. Резнікової та інших українських дослідників. Водночас аналіз наукових праць і аналітичних матеріалів дає підстави стверджувати, що інституційні механізми саме безпечної цифрової взаємодії між державними органами України та громадами тимчасово окупованих територій залишаються недостатньо дослідженими. Більшість робіт зосереджена або на загальних питаннях електронного врядування, або на ширшій проблематиці реінтеграції територій. Натомість питання формування гуманітарно орієнтованих цифрових каналів комунікації, які б дозволяли підтримувати зв'язок із громадянами без створення для них додаткових безпекових ризиків, потребує окремого наукового опрацювання.

Метою статті є обґрунтування інституційних засад цифрової взаємодії органів державної влади України з громадами та громадянами, які проживають на тимчасово окупованих територіях. Особливу увагу зосереджено на визначенні безпечних гуманітарних каналів комунікації, що дають змогу підтримувати зв'язок між державою, внутрішньо переміщеними особами та населенням окупованих територій. У межах дослідження також окреслюються можливості використання цифрових платформ, державних електронних сервісів і комунікаційних інструментів у політиці майбутньої реінтеграції.

Основний матеріал дослідження та результати. З початку російської агресії проти України у 2014 році питання вимушеної міграції громадян стало одним із ключових соціально-економічних викликів для системи публічного управління. Анексія Криму та початок бойових дій на території Донецької і Луганської областей спричинили масове переміщення населення з тимчасово окупованих територій до інших регіонів України. За даними міжнародних організацій, уже до 2016 року кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) становила близько 1,6 млн осіб, більшість з яких походила з Донецької та Луганської областей. Загалом у період 2014–2021 років щонайменше 1,5 млн жителів Донбасу були вимушено переміщені всередині країни, що стало однією з найбільших внутрішніх міграційних криз у Європі після завершення Балканських воєн [6].

Поряд із внутрішнім переміщенням частина громадян виїжджала за межі України. За оцінками міжнародних досліджень, понад 1 млн мешканців Донбасу переїхали до Російської Федерації у 2014–2016 роках, що також вплинуло на демографічну структуру регіону [7]. Значна частина населен-

ня, однак, залишилася проживати на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей. Ці громадяни зберігали зв'язок з підконтрольною Україні територією через систему контрольних пунктів в'їзду-виїзду, через які щомісяця проходили сотні тисяч людей для отримання соціальних виплат, медичних послуг або вирішення адміністративних питань. У 2018 році, за даними ООН, щомісячно відбувалося приблизно 1,1 млн перетинів лінії розмежування, що демонструє високий рівень залежності населення окупованих територій від державних інституцій України [8].

Після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації у лютому 2022 року масштаби вимушеного переміщення населення значно зросли. За оцінками міжнародних організацій, упродовж перших місяців війни понад 7 млн осіб були вимушено переміщені всередині України, а ще мільйони громадян виїхали за кордон [9]. Станом на 2025 рік, за даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, приблизно 3,7 млн осіб залишаються внутрішньо переміщеними в Україні, тоді як близько 5,7 млн українців перебувають за межами країни як біженці або особи з тимчасовим захистом [10]. Загалом унаслідок повномасштабної війни понад 11 млн українців були змушені залишити свої домівки, що робить цю кризу однією з найбільших у світі з часів Другої світової війни [8].

Досвід першої хвилі переміщення населення з окупованих територій Донбасу (2014–2022 роки) дає важливі уроки для сучасної державної політики щодо громадян, які залишаються на тимчасово окупованих територіях. Насамперед це стосується питань житла, соціального забезпечення та доступу до медичних послуг. Значна частина внутрішньо переміщених осіб у перші роки конфлікту зіткнулася з проблемами забезпечення житлом, оскільки державні програми підтримки були обмеженими і не могли повністю задовольнити потреби переселенців. Багато родин були змушені орендувати житло або проживати у тимчасових гуртожитках, санаторіях чи модульних містечках.

Іншою важливою проблемою була система соціальних виплат. У період 2014–2019 років держава запровадила механізми адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам, однак отримання таких виплат часто було пов'язане з бюрократичними процедурами та необхідністю регулярного підтвердження фактичного місця проживання. Це створювало додаткові труднощі для людей похилого віку та соціально вразливих груп населення.

Окремою сферою проблем залишався доступ до медичних послуг. Багато громадян, які проживали на окупованих територіях, змушені були перетинати лінію розмежування для отримання медичної допомоги на підконтрольній Україні території, що було пов'язано з тривалими чергами, транспортними труднощами та ризиками безпеки. Особливо гостро ця проблема проявлялася для людей з хронічними захворюваннями та осіб похилого віку.

Після 2022 року ситуація значною мірою змінилася. По-перше, значно розширилася система соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб, зокрема було запроваджено нові програми фінансової допомоги, компенсацій за зруйноване житло та програми орендної підтримки. По-друге, розвиток цифрових державних сервісів дозволив частково перевести процес отримання адміністративних послуг у дистанційний формат. По-третє, було значно активізовано співпрацю з міжнародними організаціями, що дозволило розширити програми гуманітарної допомоги.

Водночас аналіз досвіду Донбасу демонструє, що значна частина громадян, які залишаються на окупованих територіях, продовжує підтримувати зв'язок з Україною через родинні, соціальні та економічні зв'язки. Це свідчить про важливість створення безпечних каналів комунікації між державними інституціями та такими громадами. Саме тому розвиток цифрових механізмів взаємодії, які дозволяють громадянам отримувати достовірну інформацію, підтримувати контакт із державними інституціями та вирішувати адміністративні питання дистанційно, стає одним із ключових напрямів сучасної політики реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Порівняння двох хвиль переміщення населення демонструє значне зростання масштабів вимушеної міграції після 2022 року. Водночас досвід 2014–2022 років показав, що навіть в умовах окупації значна частина громадян зберігає соціальні, економічні та інформаційні зв'язки з Україною, що створює передумови для формування цифрових механізмів взаємодії.

Модель цифрової взаємодії з громадами тимчасово окупованих територій являє собою інтеграцію органів державної влади та місцевого самоврядування у діяльності щодо подолання кризи (рис.1).

Функціональні елементи моделі:

1. Інформаційний канал – поширення достовірної інформації та консультації.
2. Соціально-гуманітарний канал – підтримка зв'язку між громадами.

Таблиця 1

Динаміка вимушеного переміщення громадян України з тимчасово окупованих територій

Показник	2014–2022 (окупація частини Донбасу та Криму)	2022–2025 (повномасштабна війна)
Масштаб переміщення	≈1,5–1,6 млн ВПО	понад 7 млн ВПО
Вийзд за кордон	близько 1 млн осіб	понад 5,5–6 млн осіб
Основні регіони походження	Донецька, Луганська області, Крим	Донецька, Луганська, Харківська, Запорізька, Херсонська області
Модель переміщення	часткове переселення	масова евакуація населення
Основні проблеми	житло, соціальні виплати, працевлаштування	житло, інтеграція, зайнятість
Медичні послуги	вийзд на підконтрольну територію	гуманітарні програми, дистанційна допомога

Джерело: складено автором на основі [8–11; 15]

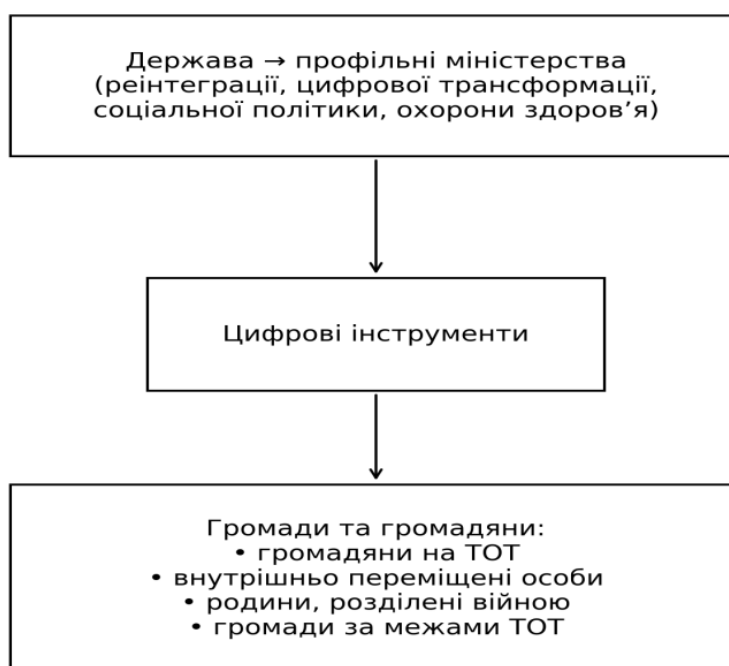

Рис. 1. Модель цифрової взаємодії з окупованими громадами

Джерело: складено автором

3. Адміністративний канал – доступ до державних сервісів і соціальних програм.

4. Медичний канал – дистанційні консультації та інформація щодо лікування.

Одним із ключових інструментів підтримки взаємодії між державою та громадянами, які проживають на тимчасово окупованих територіях, є використання цифрових технологій. У сучасних умовах саме інтернет-комунікації дозволяють частково компенсувати відсутність фізичного контролю держави над певними територіями та забезпечити доступ громадян до державних послуг, інформації та адміністративних процедур.

Окрему роль у забезпеченні цифрової взаємодії відіграє доступ до державних інформаційних реєстрів.

До таких реєстрів належать, зокрема:

- Державний реєстр речових прав на нерухоме майно;
- Єдиний державний демографічний реєстр;
- Державний земельний кадастр;
- Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- електронна система охорони здоров'я eHealth.

Завдяки інтеграції цих систем громадяни можуть отримувати інформацію щодо свого майна, документів, реєстраційних даних та соціального статусу без необхідності фізичного відвідування державних установ. Це особливо важливо для осіб, які проживають на тимчасово окупованих те-

риторіях, оскільки доступ до таких реєстрів дозволяє підтверджувати право власності на майно, подавати заяви щодо компенсації за пошкоджене житло або отримувати інші адміністративні послуги дистанційно.

У цьому контексті цифрові платформи державних послуг, в першу чергу Дія, можуть виконувати не лише адміністративну, але й гуманітарну функцію, підтримуючи зв'язок між громадянами та державою. Доступ до державних реєстрів і електронних сервісів дозволяє громадянам отримувати достовірну інформацію про правовий статус майна, соціальні гарантії та можливості державної підтримки, що сприяє збереженню інституційного зв'язку з Україною навіть в умовах окупації.

Таким чином, розвиток цифрової інфраструктури держави та інтеграція державних реєстрів у систему електронного врядування створюють передумови для формування нових механізмів взаємодії між державними інституціями та громадянами на тимчасово окупованих територіях. Це дозволяє підтримувати комунікацію з населенням таких територій, забезпечувати доступ до адміністративних послуг та формувати інформаційний простір, орієнтований на подальшу реінтеграцію цих громад у політичний та соціально-економічний простір України.

У сучасних умовах воєнного конфлікту важливу роль у забезпеченні комунікації між державними інституціями та громадянами відіграють цифрові комунікаційні платформи та месенджери. Одним із найбільш поширених інструментів такого типу в Україні є месенджер Telegram, який використовується як для інформування населення, так і для організації горизонтальних комунікацій між громадами, волонтерськими організаціями та державними структурами.

Особливістю Telegram є поєднання функцій месенджера та інформаційної платформи. На відміну від традиційних соціальних мереж, цей сервіс дозволяє створювати відкриті інформаційні канали, групи та боти, що значно спрощує поширення інформації серед великої аудиторії. Саме тому Telegram став одним із ключових інструментів комунікації в умовах російсько-української війни.

Для громадян, які проживають на тимчасово окупованих територіях, Telegram часто є одним із небагатьох каналів доступу до українського інформаційного простору. Через інформаційні канали органів державної влади, військових адміністрацій, місцевих громад, журналістських та волонтерських спільнот поширюється інформація про безпекову ситуацію, гуманітарну допомогу, соціальні програми та можливості отримання державної підтримки.

Водночас Telegram виконує і функцію комунікаційного середовища між внутрішньо переміщеними особами та громадами їх походження. Через спеціалізовані канали та групи громадяни можуть отримувати інформацію про ситуацію у своїх населених пунктах, підтримувати контакт з місцевими жителями, а також обмінюватися інформацією щодо стану житла, майна чи інфраструктури.

Разом з тим використання месенджерів у системі публічної комунікації має як позитивні, так і негативні аспекти. З одного боку, Telegram забезпечує швидке поширення інформації, доступність для широкої аудиторії та можливість функціонування навіть в умовах обмеженого доступу до традиційних медіа. З іншого боку, відсутність жорсткої системи модерації створює ризики поширення дезінформації та інформаційних маніпуляцій.

З огляду на це важливим завданням державної політики є формування офіційних і перевірених інформаційних каналів, які б забезпечували громадянам доступ до достовірної інформації. Офіційні Telegram-канали органів державної влади, військових адміністрацій та місцевих громад можуть виконувати роль гуманітарних інформаційних платформ, через які громадяни отримують актуальні повідомлення щодо соціальних виплат, медичних послуг, евакуаційних програм, а також інформацію про відновлення інфраструктури та майбутні програми реінтеграції територій.

Таким чином, месенджери, зокрема Telegram, у сучасних умовах виконують роль важливого елементу цифрової інфраструктури комунікації між державою та громадянами. Вони можуть використовуватися як інструмент підтримки соціальних зв'язків, поширення достовірної інформації та формування інформаційного простору, який сприяє збереженню зв'язку громадян з Україною навіть в умовах тимчасової окупації територій.

Висновки. У статті досліджено інституційні аспекти організації цифрової взаємодії органів державної влади України з громадами та громадянами, які проживають на тимчасово окупованих територіях. Проведений аналіз показав, що в умовах тривалої військової агресії та тимчасової окупації частини територій цифрові комунікаційні технології стають одним із ключових інструментів підтримки зв'язку між державою та громадянами.

Досвід російсько-українського конфлікту з 2014 року свідчить про те, що навіть за умов окупації значна частина населення зберігає соціальні, інформаційні та економічні зв'язки з Україною. Масове переміщення населення після початку повномасштабного вторгнення у 2022 році значно посилило значення цифрових інструментів комунікації, оскільки мільйони громадян були змушені залишити свої домівки або опинилися в умовах обмеженого доступу до державних установ.

У ході дослідження встановлено, що важливу роль у підтримці зв'язку між державою та громадянами відіграють цифрові платформи державних послуг, доступ до державних інформаційних реєстрів, електронні сервіси, а також комунікаційні платформи та месенджери, зокрема Telegram. Використання цих інструментів дозволяє забезпечити доступ громадян до адміністративних послуг, інформації про соціальні програми, медичну допомогу та інші форми державної підтримки.

Обґрунтовано, що цифрові технології можуть виконувати не лише адміністративну, але й гуманітарну функцію, підтримуючи зв'язок між громадянами, родинами та громадами, розділеними лінією фронту або окупацією. Особливе значення має створення безпечних інформаційних каналів, які дозволяють громадянам отримувати достовірну інформацію та взаємодіяти з державними інституціями без ризику переслідування з боку окупаційних адміністрацій.

У статті запропоновано модель цифрової комунікації з громадами тимчасово окупованих територій, яка поєднує інституційні механізми державного управління, цифрову інфраструктуру електронного врядування та сучасні комунікаційні платформи. Реалізація такої моделі може сприяти збереженню інституційного зв'язку між державою та громадянами, підтримці соціальних контактів між громадами, а також формуванню інформаційного середовища, орієнтованого на подальшу реінтеграцію тимчасово окупованих територій.

Отже, розвиток цифрових інструментів взаємодії між державою та громадянами є важливим елементом державної політики реінтеграції тимчасово окупованих територій. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє не лише забезпечити доступ громадян до державних послуг, але й підтримувати соціальну згуртованість суспільства, що має стратегічне значення для повоєнного відновлення України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Куйбіда В. С., Петрос О. М. Публічне управління: теоретичні засади та практичні механізми розвитку. Київ : НАДУ, 2018. 312 с.
2. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 456 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-06/reznikova_book_web.pdf
3. Putnam R. D. Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy. Princeton : Princeton University Press, 1993. 258 p.
4. Fukuyama F. Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity. New York : Free Press, 1995. 457 p. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Trust.html?id=j0LC6XZtH84C&redir_esc=y
5. Lederach J. P. Building Peace: Sustainable Reconciliation in Divided Societies. Washington, DC : United States Institute of Peace Press, 1997. 223 p.
6. Dunleavy P., Margetts H., Bastow S., Tinkler J. Digital Era Governance: IT Corporations, the State, and E-Government. Oxford : Oxford University Press, 2006. 320 p.
7. United Nations Development Programme in Ukraine. Social Cohesion in Ukraine: Key Trends based on reSCORE 2024. 2024. URL: <https://www.undp.org/ukraine/publications/social-cohesion-ukraine-key-trends-based-rescore-2024>
8. Про схвалення Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023–2025 роках : розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 № 312-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/312-2023-%D1%80>
9. Міністерство цифрової трансформації України. Дія. Портал державних послуг. URL: <https://diia.gov.ua>
10. Internal Displacement Monitoring Centre. Global Report on Internal Displacement 2023. Geneva : IDMC, 2023. URL: <https://www.internal-displacement.org/global-report/grid2023/>
11. United Nations High Commissioner for Refugees. Ukraine. 2025. URL: <https://www.unhcr.org/where-we-work/countries/ukraine>
12. Bazenko O. D., Ruchynska N. S. Implementation of E-government in Ukraine. Modern Economics. 2019. Vol. 17. P. 15–19. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-03](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-03)
13. Pasenko N. Current trends in digital transformation of public administration. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics". 2022. Vol. 9, No. 2. P. 46–51. DOI: [https://doi.org/10.52566/msu-econ.9\(2\).2022.46-51](https://doi.org/10.52566/msu-econ.9(2).2022.46-51)
14. Matvejiuk L. Public administration in the conditions of the development of digital economy and society. State and Regions. Series: Public Administration. 2019. No. 2. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2019-2/08-07>
15. OECD. Digital government. 2026. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/digital-government.html>

REFERENCES:

1. Kuibida, V. S., & Petroie, O. M. (2018). Publichne upravlinnia: teoretychni zasady ta praktychni mekhanizmy rozvytku [Public administration: theoretical foundations and practical mechanisms of development]. Kyiv: NADU.
2. Reznikova, O. O. (2022). Natsionalna stiikist v umovakh minlyvoho bezpekovoho seredovyscha [National resilience in a changing security environment]. Kyiv: NISS. Available at: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-06/reznikova_book_web.pdf
3. Putnam, R. D. (1993). Making democracy work: Civic traditions in modern Italy. Princeton, NJ: Princeton University Press.
4. Fukuyama, F. (1995). Trust: The social virtues and the creation of prosperity. New York, NY: Free Press. Available at: https://books.google.com.ua/books/about/Trust.html?id=j0LC6XZtH84C&redir_esc=y
5. Lederach, J. P. (1997). Building peace: Sustainable reconciliation in divided societies. Washington, DC: United States Institute of Peace Press.
6. Dunleavy, P., Margetts, H., Bastow, S., & Tinkler, J. (2006). Digital era governance: IT corporations, the state, and e-government. Oxford: Oxford University Press.
7. United Nations Development Programme in Ukraine. (2024). Social cohesion in Ukraine: Key trends based on reSCORE 2024. Available at: <https://www.undp.org/ukraine/publications/social-cohesion-ukraine-key-trends-based-rescore-2024>
8. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2023). Pro skhvalennia Stratchii derzhavnoi polityky shchodo vnutrishnoho peremishchennia na period do 2025 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2023–2025 rokakh: Rozporiadzhennia vid 07.04.2023 No. 312-r [On approval of the State Policy Strategy on Internal Displacement for the period until 2025 and approval of the operational plan for its implementation in 2023–2025: Order No. 312-r of April 7, 2023]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/go/312-2023-%D1%80>
9. Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy. (2026). Diia. Portal derzhavnykh posluh [Diia. State services portal]. Available at: <https://diia.gov.ua>
10. Internal Displacement Monitoring Centre. (2023). Global report on internal displacement 2023. Geneva: IDMC. Available at: <https://www.internal-displacement.org/global-report/grid2023/>
11. United Nations High Commissioner for Refugees. (2025). Ukraine. Available at: <https://www.unhcr.org/where-we-work/countries/ukraine>
12. Bazenko, O. D., & Ruchynska, N. S. (2019). Implementation of e-government in Ukraine. Modern Economics, no. 17, pp. 15–19. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-03](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-03)
13. Pasenko, N. (2022). Current trends in digital transformation of public administration. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series “Economics”, no. 9 (2), pp. 46–51. DOI: [https://doi.org/10.52566/msu-econ.9\(2\).2022.46-51](https://doi.org/10.52566/msu-econ.9(2).2022.46-51)
14. Matvejciuk, L. (2019). Public administration in the conditions of the development of digital economy and society. State and Regions. Series: Public Administration, no. 2. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2019-2/08-07>
15. OECD. (2026). Digital government. Available at: <https://www.oecd.org/en/topics/digital-government.html>

УДК 351:004:323.1(477)

JEL H11, H83, O38, R58

Динчев Сергій Сергійович, аспірант, Запорізький національний університет. **Інституціональні аспекти інформаційної взаємодії з громадами тимчасово окупованих територій.**

У статті досліджено інституційні аспекти цифрової взаємодії органів державної влади України з громадами та громадянами, які проживають на тимчасово окупованих територіях. Обґрунтовано, що в умовах війни цифрові комунікації виконують не лише адміністративну, а й гуманітарну функцію, забезпечуючи доступ до достовірної інформації, державних сервісів і підтримання соціальних зв'язків. Проаналізовано роль електронних платформ, державних реєстрів і месенджерів у збереженні інституційного зв'язку громадян з Україною. Запропоновано модель цифрової взаємодії, що поєднує інституційні механізми управління, цифрову інфраструктуру та гуманітарні принципи державної політики реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Ключові слова: тимчасово окуповані території; цифрова комунікація; публічне управління; інституційні механізми; інформаційна взаємодія; внутрішньо переміщені особи; реінтеграція територій; гуманітарна політика; цифрові платформи; державна комунікаційна політика.

UDC 351:004:323.1(477)

JEL H11, H83, O38, R58

Serhiy Dynchev, Postgraduate Student, Zaporizhzhya National University. **Institutional aspects of informational interaction with communities of temporary occupied territories.**

The article examines the institutional aspects of digital interaction between Ukrainian public authorities and communities residing in temporarily occupied territories. The relevance of the study is determined by the need to preserve sustainable communication between the state and citizens who remain under occupation, to ensure access to reliable information, to maintain humanitarian and social ties, and to create preconditions for the future reintegration of these territories into the political, legal and socio-economic space of Ukraine. The paper argues that under wartime conditions digital communication should be considered not only as a technical or administrative tool but also as an important component of the humanitarian policy of the state. In circumstances of restricted territorial control, risks of persecution by occupation administrations, disrupted access to public institutions, and large-scale forced displacement, digital instruments become one of the few available channels through which the state can maintain contact with citizens, provide information support, and ensure continuity of public services. Particular attention is paid to the role of state digital platforms, electronic public services, integrated state registers and communication tools such as secure online channels and messaging platforms. The study demonstrates that these instruments can perform several interconnected functions: informational, administrative, social-humanitarian and, to some extent, medical. Through such mechanisms, citizens may obtain information about legal procedures, social guarantees, property rights, compensation opportunities, healthcare access and other forms of state support without direct physical contact with public institutions. The article also analyses the experience of internal displacement caused by Russian aggression since 2014 and after the full-scale invasion of 2022. It is shown that despite mass displacement and prolonged occupation, many citizens have preserved social, family, economic and informational ties with Ukraine. This creates practical grounds for the development of a targeted institutional model of digital interaction focused on supporting communities from temporarily occupied territories. As a result, the author proposes to consider digital communication with temporarily occupied territories as a specific sphere of public governance that requires a combination of technological solutions, legal regulation, institutional coordination, information security standards and humanitarian sensitivity. The implementation of such an approach can strengthen the connection between the state and citizens, reduce informational isolation, and support long-term reintegration policy.

Key words: temporarily occupied territories; digital communication; public administration; institutional mechanisms; information interaction; internally displaced persons; territorial reintegration; humanitarian policy; digital platforms; state communication policy.